

ZAČLEŇOVÁNÍ NOVÁČKŮ DO TÝMŮ VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Kurz instruktorských kompetencí (KIK)

Zpracovali:

Bulďa, Doktor, Málí, Pája

OBSAH

Základní informace.....	2
Otázky k zamyšlení	3
1. Proč začleňovat nováčky?.....	3
2. Koho začlenit jako nováčka?	3
3. Kdo má začleňovat nováčky?	4
4. Kdy se mají začleňovat nováčci?.....	4
5. Kam se mají začleňovat nováčci?.....	5
6. Jak se mají začleňovat nováčci?.....	5
Dobrá praxe z kurzů.....	6
7. Koho začlenit jako nováčka?	6
7.1. ČLK Rozrazil.....	6
7.2. VLK Nota Bene	6
8. Kdo má začleňovat nováčky?	7
8.1. ČLK Rozrazil.....	7
8.2. VLK Nota Bene	7
9. Kdy se mají začleňovat nováčci?.....	7
9.1. ČLK Rozrazil.....	7
10. Jak se mají začleňovat nováčci?.....	8
10.1. ČLK Rozrazil	8
10.2. VLK Ursus	8

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 1

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Tento materiál vznikl v rámci Kurzu instruktorských kompetencí (KIK) v březnu 2022. Jeho účelem je poskytnutí základní opory týmům skautských vzdělávacích kurzů při přemýšlení nad tématem „přijímání nováčků do týmu vzdělávací akce“. Materiál se skládá ze dvou částí. V první části jsou uvedeny výchozí otázky, na kterými by se měli týmy vzdělávacích akcí zamyslet, a to ať už uvažují nad přijetím nováčků, nebo ne. Tyto otázky k zamýšlení jsou rozděleny podle obsahové souvislosti do šesti skupin. Na ně poté navazuje druhá část, jež je věnována příkladům dobré praxe ze stávajících skautských kurzů. Zejména tato část je otevřena průběžnému doplňování praktických tipů ze všech skautských kurzů.

Autoři materiálu doufají, že tento poslouží jako průvodce při přemýšlení nad problematikou doplňování a dlouhodobé udržitelnosti skautských vzdělávacích kurzů.

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 2

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ

1. Proč začleňovat nováčky?

- Máte na kurzu osoby se všemi nezbytnými kvalifikacemi dle [ŘVČČJ](#) (OČK, IK)? Mají v případě potřeby své náhradníky (jsou zastupitelní)?
- Jsou v týmu zastoupeny všechny týmové role dle [Belbinovy typologie](#)? Pokud nějaké chybí, děje se to dlouhodobě? Máte v týmu naopak nějakou roli zastoupenou výrazně čteněji než jiné?
- Je Váš tým různorodý (např. pokud jde o pohlaví, věk, profesi, vykonávané pozice v Junáku) tak, že jeho členové přinášejí různé zkušenosti a úhly pohledu?
- Zvládáte v současném počtu členů týmu řešit všechny úkoly a zajistit řádnou přípravu a průběh kurzu po stránce vzdělávací (dostatek lektorů) i organizačně-technické (tajemník, správce vybavení a materiálu, hospodář, dostatek lidí v kuchyni, organizátoři pohybových aktivit a her/fitek/hybek atp.), aniž by vás to vyčerpávalo?
- Máte stanoven nějaký ideální počet lidí v týmu?
- Bylo-by možné uspořádat další ročník Vašeho kurzu v případě, že by z týmu odešlo x členů týmu?
 - Je nějaká činnost/kompetence, u které je nějaký instruktor nenahraditelný?
- Tušíte, jak dlouho plánují být jednotliví instruktoři v týmu? Plánuje jich víc nejbližších letech skončit?

2. Koho začlenit jako nováčka?

- Hledáte nováčka jako stálého člena týmu nebo jako externistu? Na čem to záleží (druh oboru, programu, úkolu, funkce)?
- Pokud hledáte nováčky,
 - využíváte webové nástroje a sociální sítě (poptávka ve Facebookových skupinách - [SkautFórum](#), [Roveři&Rangers CZ](#), [Skautské vzdělávání - Jobs.skaut.cz](#), stránky a emailové konference Vašeho kurzu/pořadatelské OJ)?
 - oslovujete bývalé účastníky, absolventy? Po jaké době? Měli šanci realizovat se v oddíle a načerpat tak zkušenosti ze skautské praxe?

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 3

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

- vytipováváte osoby z Vaší OJ?
- Nabíráte spíše jednotlivce nebo větší skupinu? Jaké jsou přínosy či rizika, když nabíráte jednotlivce, jaké, když nabíráte skupinu?
- Pokud přijímáte jen nováčky, kteří již kurzem prošli, neuzavíráte se jako kurz do sebe? Jakým způsobem zajišťujete na kurzu přijímání nových myšlenek a podnětů pro obsah a průběh kurzu?
- Podle čeho vybíráte, koho začlenit? Máte jasně stanovená kritéria, nebo je to dle osobního uvážení?
- Přemýšleli jste nad tím, že byste do týmu přijali někoho, kdo nepochází ze skautského prostředí? V čem to pro tým může být přínosné a na co je naopak potřeba myslet?

3. Kdo má začleňovat nováčky?

- Kdo rozhoduje o potřebě hledání nováčků? Vedoucí kurzu, užší vedení, celý tým?
- Kdo vybírá nováčky a rozhoduje o jejich přijetí? Vedoucí kurzu, užší vedení, celý tým?
- Kdo se bude starat o začlenění nováčků do týmu a o jejich potřeby? Speciální subtým patronů, jedna osoba se zvláštní funkcí (personalista)?
- Máte systém „vzdělávání“ nováčků co se přípravy programů týče? Nějakou „nováčkovskou akademií“? Nebo předpokládáte, že již jsou dostatečně zkušení či mají další vzdělání?

4. Kdy se mají začleňovat nováčci?

- Jaké jsou důležité termíny přípravy ročníku a samotného průběhu? V které části už musí být jasné, kdo bude v týmu?
- V jaké době si potenciální nováčci plánují vytížení na další rok? Jsou to studenti, kteří se řídí školním rokem, nebo pracující lidé? Kdy by potřebovali vědět, že byste je měli rádi v týmu?
- Chcete provést nějaký teambuilding před samotným kurzem nebo stačí, když naskočí rovnou do přípravy kurzu?
- Kdy v týmu řešíte, kdo v něm bude chtít zůstat i další rok a kdo bude chtít odejít?

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 4

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

5. Kam se mají začleňovat nováčci?

- Zahrnuli jste nováčka do všech komunikačních kanálů, které Váš tým využívá ([Slack](#), WhatsApp, Messenger, emailová konference...)? Zpřístupnili jste mu všechny materiály, uložiště (Google Disk, OneDrive...), kalendáře, úkolníčky? Je jako instruktor přidán do akce ve skautiSu s patřičnou uživatelskou rolí?
- Jak se nováček dozví o způsobech (pravidlech, postupech), které v týmu při plánování a realizaci kurzu využíváte?
- Víte, jaké slangové výrazy v týmu využíváte? Jakým způsobem s nimi nováčka seznamujete?
- Kdo přiřazuje nováčka do subtýmů a oborů vzdělávání? Jakým způsobem se tak děje? Musí mít nováček nějaké odborné předpoklady (formální vzdělání, praxi) nebo postačí zájem o obor? Na čem to záleží (druh oboru, osobnost nováčka, potřeba kurzu...)?
- Jaké „neoficiální“ vědomosti by měl nováček vědět? Schází se tým na různé akce i mimo oficiální přípravu kurzu, kde by měl být nováček také zahrnut?
- Jakým způsobem zajišťujete, že bude nováček souznít s vizí a cíli kurzu? Revidujete vizi a cíle každý rok? Děje se tak před přijetím nováčků nebo až když je tým pro daný ročník kompletní?

6. Jak se mají začleňovat nováčci?

- Řešíte s nováčky jejich očekávání a požadavky? Pracujete s [dobrovolnickou dohodou](#)?
- Máte nastaveno pravidelné hodnocení spolupráce a způsob předávání zpětné vazby (např. pravidelné schůzky nováčků s patrony, vedoucím týmu...)?
- Jak začleňujete nováčky do týmu? Pořádáte za tímto účelem zvláštní stmelovací programy (teambuildingové aktivity)?
- Jak se seznamují nováčci a stávající členové týmu?
- Zvete nováčky na neformální setkávání členů týmu (např. v čajovně, hospodě, po střediskové/okresní/krajské radě apod.)? Mají reálnou možnost se jich účastnit (z hlediska časového, logistického apod.)? Účastní se jich?
- Pořádáte výjezdní porady, na které zvete nováčky?

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 5

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

- Jak pracujete s tím, když nováček žije v jiném místě, než většina instruktorů? zohledňujete to při plánování porad a neformálních setkávání?
- Dáváte potenciálním nováčkům možnost se kurzu nebo jeho části účastnit jako „pozorovatel“ bez přiděleného úkolu nebo programu? Vyhodnocujete dojmy získané z pozorování, a to jak ze strany potenciálního účastníka, tak i ze strany stávajícího týmu?
- Dáváte nováčkům nejprve servisní funkci (např. pomoc v kuchyni, správa majetku a vybavení, realizace pohybových aktivit na odreagování v průběhu kurzu, organizace večerních programů a programů na pozadí) nebo je začleňujete přímo do vzdělávacích subtýmů? Na čem závisí případný odlišný postup (na druhu oboru, osobnosti nováčka...)?

DOBŘÁ PRAXE Z KURZŮ

7. Koho začlenit jako nováčka?

7.1. ČLK Rozrazil

Většinou nabíráme skupinu bývalých účastníků (cca dva roky po kurzu) do tzv A týmu. Snažíme se nabrat už vytvořenou skupinu, která bude tvořit silné jádro pro příští ročníky.

7.2. VLK Nota Bene

Máme takové interní pravidlo, že do týmu nepřijímáme absolventy kurzu ihned po jeho dokončení. Vnímáme jako podstatné, aby měli alespoň jeden rok na to působit v oddílech po nabytí zkušeností, inspirace a motivace z kurzu. Tedy jinými slovy - vzděláváme budoucí vedoucí oddílů, proto jim chceme poskytnout prostor na to, aby mohli tuto pozici vykonávat a ne aby hned byli součástí vzdělávacího týmu.

Pro nabrání nováčků jsme rozesílali bývalým absolventům dotazník, ve kterém jsme zjišťovali, jak vypadá jejich současná situace s vedením oddílu, čím pro ně byl náš kurz přínosný, co dalšího dělají ve skautském životě za aktivity, zda se účastnili nějakého dalšího skautského vzdělávání nebo o to do budoucna mají zájem, zda by se chtěli zapojit do dalších ročníků Noty buď jako servisní tým nebo jako instruktoři...Výsledky

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 6

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

tohoto dotazníků jsme pak zpracovali a vytipovali, koho můžeme oslovit pro tento ročník a koho do budoucna.

Účastníci jednoho běhu zorganizovali setkání bývalých absolventů kurzu. To je skvělý prostředek, jak udržovat s bývalými absolventy vztahy. Díky tomuto setkání máme možnost zjišťovat, kdo by se rád zapojil do dění na našem kurzu.

8. Kdo má začleňovat nováčky?

8.1. ČLK Rozrazil

U nás existuje funkce Mamka a Tatka A týmu, což jsou určení jeden či dva zkušenější instruktoři kteří mají nováčky na starost. Nováčky mají jasně určeného člověka za kterým jít s otázkami a potřebami

8.2. VLK Nota Bene

Nováčky v týmu mají možnost zvolit si svého „staráčka“, tedy někoho z instruktorů, kteří nejsou na kurzu nově. Ten je provází kurzem a mohou se na něj s čímkoli obrátit.

9. Kdy se mají začleňovat nováčci?

9.1. ČLK Rozrazil

U nás pořádáme zvláštní poradů, tzv. Pršavku. Jde o radu, která proběhne většinou ještě na podzim po zkouškách. Na radě se přihlásí současní instruktoři, kteří mají chuť pokračovat. Zároveň může přijít i jakýkoliv bývalý instruktor, který by se rád do týmu vrátil. Na této radě se tedy většinou zjistí, jací nováčci jsou potřeba, a následně se to začne řešit, jako jedna z prvních věcí o novém ročníku, aby se začátkem přípravy ročníku už byli ideálně nováčci osloveni.

Začleňování nováčků do týmů vzdělávacích akcí

Nad čím se zamyslet a čím se inspirovat?

Strana 7

S
KAMARÁDI
PŘÍRODA
DOBRODRUŽSTVÍ
CHARAKTER

10. Jak se mají začleňovat nováčci?

10.1. ČLK Rozrazil

První rok, co je nováček v týmu, působí v takzvaném A-týmu. Tento funguje jako zkouška jak pro nováčka, tak pro tým, zda to oběma stranám vyhovuje. Je to v podstatě takové roční zkušební období pro obě strany. Jako člen A týmu nováček spíše pomáhá na oborech a hrách a zjišťuje, co by ho/jí nejvíce lákalo dělat

10.2. VLK Ursus

Na VLK Ursus fungoval tzv. inkubátor. Potenciální nováčci byli pozváni na několik dní letního běhu kurzu. Tam se zapojovali, jak chtěli. Buď chodili na náslechy na programy, nebo pomáhali chystat nějaké věci, účastnili se programů, pokud to bylo třeba. Současně se účastnili večerních porad, aby viděli i fungování týmu. Dojmy potenciálního nováčka pak zjišťoval většinou vedoucí kurzu a na jejich základě spolu s dojmy stávajícího týmu se rozhodovalo o další spolupráci.